



PAMIATKOVÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Cesta na Červený most 6, 814 06 Bratislava

Číslo: PÚ-12/77-2/251
Bratislava, 9. januára 2012

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky podľa § 26 ods. 1 zákona č.71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov v spojení s § 18 ods. 2 a § 44 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov

d o r u č u j e V E R E J N O U V Y H L Á Š K O U :

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky ako miestne a vecne príslušný správny orgán v zmysle ustanovenia § 9 ods. 3 a § 10 ods. 2 písm. d) pamiatkového zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej iba „pamiatkový zákon“) vydáva podľa § 15 ods. 1 zákona v súlade s ustanovením § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov toto

r o z h o d n u t i e :

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky (ďalej iba Pamiatkový úrad) podľa ustanovenia § 15 ods. 1 zákona v spojení s ustanovením § 2 ods. 2 pamiatkového zákona

v y h l a s u j e z a n á r o d n ú k u l t ú r n u p a m i a t k u

archeologický nález opevnenie nachádzajúce sa na pozemku v k. ú. Tvrdošín, parc. č. 1823/1 s právnym vzťahom k parcele neevidovaným na liste vlastníctva.

O d ô v o d n e n i e

V zmysle § 2 ods. 3 pamiatkového zákona je kultúrna pamiatka podľa tohto zákona hnutel'ná vec alebo nehnuteľná vec pamiatkovej hodnoty, ktorá je z dôvodu ochrany vyhlásená za kultúrnu pamiatku.

Pamiatkový úrad začal dňa 14.11.2011 správne konanie o vyhlásení archeologického nálezu opevnenie za národnú kultúrnu pamiatku na základe podkladu pre vyhlásenie národnej kultúrnej pamiatky, vypracovaného Krajským pamiatkovým úradom Žilina.

Účastníkovi konania Mestu Tvrdošín SAV bolo doručené oznámenie o začatí správneho konania dňa 16.11.2011. Oznámenie o začatí správneho konania bolo doručené aj verejnou vyhláškou, ktorá bola vyvesená na úradnej tabuli a internetovej adrese Pamiatkového úradu dňa 14.11.2011 a zvesená dňa 2.12.2011, a vyvesená na úradnej tabuli Mesta Tvrdošín dňa 16.11.2011, zvesená dňa 1.12.2011 a doručená Pamiatkovému úradu dňa 6.12.2011. Účastník konania sa k podkladu v stanovenej lehote nevyjadril.

Pamiatkový úrad v priebehu správneho konania zistil skutočný stav veci tak, ako to ustanovuje § 32 ods. 1 správneho poriadku, pričom vychádzal najmä z predloženej historickej charakteristiky veci, a následne posúdil splnenie kritérií podľa § 15 ods. 1 zákona, podľa ktorého sa vec, ktorá má pamiatkovú hodnotu, vyhlasuje za národnú kultúrnu pamiatku. Keďže podklad pre vyhlásenie národnej kultúrnej pamiatky jednoznačne preukázal pamiatkovú hodnotu, ktorou je podľa § 2 ods. 2 zákona súhrn významných historických, spoločenských, krajinných, urbanistických, architektonických, vedeckých, technických, výtvarných alebo umelecko-remeselných hodnôt, pre ktoré môžu byť veci predmetom individuálnej alebo územnej ochrany, došlo k splneniu kritérií na vyhlásenie predmetnej veci za národnú kultúrnu pamiatku vo verejnom záujme.

Správny orgán vychádzal zo skutočnosti, že navrhovaná vec – archeologický nález predstavujúci novoveké opevnenie sa nachádza v juhovýchodnej časti mesta Tvrdošín, na ľavom brehu rieky Oravica, v lokalite „Šance“ v polohe nazývanej „Dielce“. Kopec, na ktorom sa opevnenie nachádza tvorí východný okraj tiahleho pásma Skorušinských vrchov. Zo západu polohu ohraničuje rieka Oravica tečúca pozdĺž východnej strany polohy Dielce, pričom prevýšenie medzi Oravicou a lokalitou je približne 20 m.

Novoveké opevnenie tvorí umelú vyvýšeninu na svahu ktorého sklon terénu je na juh a juhozápad. Pevnosť tvorili zrejme dve línie opevnenia. Centrálna, vyvýšená časť v tvare šesť - sedemhranu bola na dvoch nárožiach zakončená bastiónmi. Tretí pravdepodobný bastión situovaný na severnej strane vyvýšeniny je v teréne čitateľný nevýrazným výbežkom. Okolo centrálnej časti opevnenia, na jej juhozápadnej a severovýchodnej strane oproti bastiónom bola vyhlbená priekopa. V týchto častiach bolo opevnenie zosilnené valom zrejme s palisádou. Na severnej strane vzhľadom ku konfigurácii terénu – strmý svah, val s priekopou neboli potrebné. Z južnej strany centrálnej časti, kde sa svah zvažuje na juhovýchod, priekopa s valom nie sú dochované, hoci je veľký predpoklad, vzhľadom na mierny sklon terénu, že pôvodne opevnenie bolo aj v tejto časti posilnené priekopou a valom. Celková rozloha opevnenia je 3922 m².

Lokalita v polohe Dielce predstavuje unikátne novoveké opevnenie vybudované podľa dostupných písomných prameňov počas posledného protihabsburského povstania Františka II. Rákocziho v r. 1709. Sondážny archeologický výskum realizovaný v roku 1957 preukázal okrem zvyškov drevených trámov z konštrukcie opevnenia aj kamenné murivo pozostávajúce z pieskovcového lomového kameňa spájané hlinitou zeminou, v niektorých miestach vápennou maltou.

Keďže archeologický nález, opevnenie v polohe „Dielce“ tvorí intaktnú archeologickú lokalitu, ktorú doposiaľ výrazne narušila recentná antropogénna činnosť a bola archeologicky skúmaná len čiastkovo – sondážne, je vysoký predpoklad výskytu neporušených a výpovedných nálezových situácií, ako aj zachovaných stavebných častí architektúry objektov opevnenia. Vzhľadom na tieto skutočnosti predmetná vec disponuje historickými, architektonickými a krajinnými pamiatkovými hodnotami, čím napĺňa kritéria pre jej vyhlásenie za národnú kultúrnu pamiatku.

Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov v čl. 44 ods. 2 ukladá každému povinnosť chrániť a zveľaďovať životné prostredie a kultúrne dedičstvo. Podrobnosti o právach a povinnostiach v súvislosti s touto povinnosťou sú ustanovené zákonom (čl. 44 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky). Ochrana kultúrneho dedičstva je verejným záujmom, čo vyjadruje aj Deklarácia Národnej rady Slovenskej republiky v uznesení č. 91/2001 Z. z., pričom Slovenská republika je tiež v tejto oblasti viazaná medzinárodnými svetovými a európskymi dohovormi o ochrane kultúrneho a prírodného dedičstva.

V zmysle ustanovenia § 27 zákona sa základná ochrana kultúrnej pamiatky rozumie súhrn činností a opatrení vykonávaných na predchádzanie ohrozeniu, poškodeniu, zničeniu alebo odcudzeniu kultúrnej pamiatky, na trvalé udržiavanie dobrého stavu vrátane prostredia kultúrnej pamiatky a na taký spôsob využívania a prezentácie, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote a technickému stavu.

Vzhľadom na uvedené rozhodol správny orgán tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Podľa § 53 a § 58 ods. 1 správneho poriadku má účastník konania právo podať proti tomuto rozhodnutiu odvolanie na Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky. Podľa § 54 ods. 1 a 2 správneho poriadku sa odvolanie proti tomuto rozhodnutiu podáva prostredníctvom Pamiatkového úradu Slovenskej republiky a to v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom až po vyčerpaní všetkých opravných prostriedkov za podmienok ustanovených v § 247 a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.



PhDr. Katarína Kosová
generálna riaditeľka

Rozhodnutie sa doručí:

1. Mesto Tvrdošín, Trojičné nám. č. 185, 027 44 Tvrdošín
2. Verejnou vyhláškou na úradnej tabuli Pamiatkového úradu a Mesta Tvrdošín
3. Správa katastra Tvrdošín, Medvedzie 254, 027 44 Tvrdošín - po nadobudnutí právoplatnosti

Na vedomie:

1. Krajský pamiatkový úrad Žilina
2. Ministerstvo kultúry SR, sekcia kultúrneho dedičstva
3. Pamiatkový úrad SR - na založenie do spisu

VEREJNÁ VYHLÁŠKA

Rozhodnutie o vyhlásení nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky archeologický nález, opevnenie, poloha „Dielce“, parc. č. 1823/1 k. ú. Tvrdošín, sa v zmysle ustanovenia § 26 správneho poriadku doručuje verejnou vyhláškou ktorá sa vyvesí na úradnej tabuli a elektronickej tabuli správneho orgánu – Pamiatkového úradu Slovenskej republiky, a na úradnej tabuli Mesta Tvrdošín. Pätnásty deň vyvesenia verejnej vyhlášky je dňom doručenia.

Vyvesené dňa: 13. 1. 2012 Zvesené dňa:

Potvrdené dňa: Pečiatka a podpis: